

priti pred finančni odbor skupščine; ker pa parlament ne deluje, se je morala ta zadeva zaenkrat odgoditi. Odložiti se je morala tudi rešitev vprašanja o podpori invalidov, kakor tudi o prejemkih duhovnikov. V najkrajšem času se predloži ministrskemu svetu trije tozadevni zakonski predlogi. Izplačilo invalidom bo vlada vsekakor kmalu sama rešila, ker je dobila zato potrebno odobrenje od narodne skupščine s finančnim zakonom.

— **Kaj bo z izplačilom difference za nazaj**, od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924? Glede razlike prejemkov državnih nameščencev po starem in novem zakonu, t. j. za čas od 1. oktobra 1923 in 1. maja t. l., s katerim dnevno stopijo nove draginske doklade in veljavo, je izjavil dr. Stojadinović, da vlada ni mogla trenutno rešiti te zadeve, ker predstavlja ogromen izdatok. Zato je bil izpuščen člen 29. uredbe o draginskih dokladah. S posebno naredbo se bo rešilo vprašanje naknadnega izplačila razlike. To naredbo bo izdala vlada v najkrajšem času.

— **Vsi člani UJU dobe legitimacije.** Izvršilni odbor UJU v Beogradu je sklenil na seji dne 29. marca t. l., da izda enotne članske legitimacije za vse člane UJU.

— **Okrajna društva**, ki na zadnji seji niso prešla centralnih pravil UJU in predlogov našega poverjenstva, naj javijo z dopisnico strokovnemu tajništvu.

— **Neorganiziran »Slovenec«** podlistkar je s persifliranjem konferenčnega referata pokazal sebe v vsej nagoti in ignorantstvu. Ravna se najbrže po onem Slovaškem reku: za malo denarja malo muzike. Bolje bi bilo, da bi ne delal po »Slovencu« svojemu ignorantstvu vode.

— **Mladina petrazredne ljudske šole v Komendi** je nabrala za neodrešeno deco 519 Din za piruhe. Odlikovala se je posebno mladina 5. razreda, ki je sama nabrala lepo vsoto 300 Din. Ako bo naša mladež na ta način povsod skrbela za neodrešene bratce in sestrice, potem gotovo pride skoro čas, ko si bomo v odrešeni domovini podali roke v bratski objem. Na delo za neodrešeno mladež in zmaga je gotova!

— **Opozorjamo na nove knjige, ki so izšle v založbi Učiteljske tiskarne in so označene v oglasu zadaj z debelimi črkami.**

Učiteljski pravnik.

ODGOVORI NA VPRAŠANJA UREDNIŠTVU »UČIT. TOV.«

(Odgovarjamo le organiziranim članom.)

1. Razvrstitev in prevedba se je izvršila po stanju, kakršno je bilo 1. septembra 1923.

2. Pri uvrstitvi so upoštevana samo cela leta do 1. septembra 1923, meseci in dnevi niso vzeti v obzir, a to ne znači, da so izgubljeni.

3. Oni, ki jim pripade višja položajna plača, stanarina ali osnovna plača po 1. septembru 1923 dobe drugo rešenje in prevod na višjo plačo, ki se jim izplačuje od dneva, ko jim pritiče.

4. Povišice se izplačujejo po čl. 262. finančnega zakona za 1. 1924/25. 1. julija in 1. januarja vsakega leta za vsako polovico leta za nazaj.

5. Nova rešenja o povešici se ne bodo izdajala dokler se ne izvede izplačilo novih plač po sedanjem rešenju.

6. Pri uvrstitvi je upoštevati uradniški zakon, ne sme se pa pozabiti na določbe razvrstilne uredbe.

7. Okrajni šolski nadzorniki so uvrščeni kakor učitelji, ker niso definitivni.

8. Formalne pogoje v dekretih bo popravilo uradnim putem ministrstvo, zoper načelne je pa vložiti pritožbo na Državni Svet tekom 30 dni po vročitvi dekreta.

9. Če se vam je naravno stanovanje, ki se sedaj odmerja na podlagi odredbe prosvetnega oddelka, previsoko zaračunalo, pritožite se zoper to na oddelek za prosveto v Ljubljani in navedite razloge. Zahtevajte novo cenitev!

10. Diferenco med vrednostjo naravnega stanovanja in pripadajočo stanarino po zakonu, dobi vsakdo izplačano.

11. Po čl. 282. finančnega zakona za leto 1922/23. se zaračunajo dvojno službena leta le dobrovoljcem, in sicer le v pokojnino.

12. Osnovna plača se zvišuje na 3 leta, tako da s končanim 30 letom doseže vsakdo najvišjo stopnjo plače. Potem mu pripade 15% povešice na osnovno plačo, ki se šteje s končanim 32. službenim letom v pokojnino, ker velja za učiteljsko 32-letna službena doba.

13. Draginska doklada za ženo je 150 Din mesečno, druge doklade ni.

14. Položajna plača je zamišljena tako, da bi jo dosegel uradnik le tedaj, če doseže dotični čin ali položaj. N. pr. pri vojaštvu, kadar postane poročnik, kapitan, major itd.; pri učiteljstvu, kadar postane nadučitelj, nadzornik itd. Ker se pa pri učiteljstvu ne da urediti teh plač po položajih, ali bi bilo to zelo komplicirano, je urejeno napredovanje tudi v položajnih plačah avtomatično, tako da doseže vsakdo vse položajne grupe. Po koliko let mora biti vsakdo v vsaki položajni grupi, je razvidno iz tabele, ki smo jo prinesli v 15. številki »Učit. Tov.«

(Na druga vprašanja odgovorimo v prihodnjih številkah.)

— **Š Učiteljstvo z naravnimi stanovanji: pravica do stanarine po čl. 39. zakona o civilnih uradnikih.** Prosvetni oddelek za Slovenijo, Stev. 4694. Ljubljana, dne 29. marca 1924 je izdal sledeči odlok: Člen 39. zakona o civ. uradnikih določa, da imajo učitelji osnovnih in meščanskih šol, ki uživajo naravna stanovanja, pravico do stanarine, ki jo določa zakon, le v toliko, za kolikor je vrednost dotičnega stanovanja, ustanovljena po krajevnih razmerah, manjša kot stanarina, ki bi jim v primeru, da bi ne imeli naravnega stanovanja, po zakonu pripadala. Da bo zamogel prosvetni oddelek v teh slučajih stanarino po novem zakonu pravilno odmeriti, se naroča naslovu, da nemudoma predloži natančen seznam vseh onih učiteljskih državnih ali samoupravnih teles. Obenem je navesti sestojne dele posameznih stanovanj in ali je dotično stanovanje v šolskem poslopiju ali izven šole. Ako so v okraju ta stanovanja že cenjena, je navesti tudi njihovo vrednost, t. j. celoletno najemnino v dinarjih, ki bi jo najemnik po krajevnih razmerah moral plačevati. V tem slučaju je navesti tudi organe odnosno komisijo, ki je vrednost stanovanja cenila. — Če pa naravna stanovanja učiteljstva v tamošnjem okraju še ne bi bila uradno cenjena, naj naslov nasvetuje z ozirom na lokalne razmere, na kak način bi bilo najprimernejše in najtočnejše ugotoviti vrednost naravnih stanovanj.

— **Š One, ki prosijo za pokojnino opozarjamo**, naj pišejo svoje prošnje v latinici in ne v cirilici, ker gredo vse cirilske prošnje v oddelek za Srbijo in zaradi tega tudi ne morejo biti takoj rešene. Torej prošnje pisati v slovensčini in v latinici, iz administrativnih ozirov. Vsakdo naj sporoči to tudi po dopisnici g. dr. Janko Lokarju, inspektorju v ministrstvu prosvete (Beograd. Ministrstvo prosvete), ki bo posredoval, da bodo prošnje takoj rešene. S tem se bo izplačilo pokojnin pospešilo. 65-letniki naj za enkrat ne vlagajo nobenih prošnji.

Naša gospodarska organizacija.

— **g Učiteljski dom v Mariboru.** Članarina in darila: Posojilnica v Mariboru 500 Din; učiteljsko društvo za šofanjski okraj 360 Din; Čeh Branimir, Wudler Rudolf, Zotter Pavla, učiteljstvo v Petrovčah 30 Din; za »Ganglov kamen« so darovali: Lutar Stefan, nadučitelj v Črensovcih (Prekmurje), 25 Din; Nagy Evgen, nadučitelj v Domanjševcih (Prekmurje), 50 Din; učiteljstvo deške osnovne šole III. v Mariboru 40 Din; Šetina Hel., uč. in Viher M., uč. v Apačah, 50 Din; Novak Ružica, uč. v Mariboru obveznico 7% državnega posojila à 100 Din; Žel Janko in Marijanica, nadučitelj in učiteljica v Apačah 2 obveznici à 100 Din, to je 465 Din; skupaj z zadnjič izkazanimi 6982 Din = 7447 Din. Vsem darovalcem iskrena zahvala! — Tovariši in tovarišice, spomnite se 1. maja izdatno »Učiteljskega doma«! Vzglejte se na tovariših, ki darujejo za »Učiteljski konvikt« v Ljubljani! Hajd za njimi!

— **g Ganglov kamen za učiteljski konvikt v Ljubljani.** Za pirhe kot Ganglov kamen je poslala tov. Jadviga Malovrhova z Ježice obveznico 7% državnega posojila za Din 100. Hvala lepa! Prav lepi pirhi! — Učiteljstvo deške in dekliške šole v Kamniku Din 125. Poglejte, koliko se doseže z združenimi močmi! Tovariše nadučitelje in tovarišice nadučiteljice prosim, da se postavijo na svojih šolah na čelo darovanju med učiteljskim zborom. — Učiteljsko društvo za radovljiški okraj Din 400. To vrlo društvo se v polni meri zaveda svoje naloge. Pred letom je poslal tov. E. Schiffrer z Jesenic Din 5000 za »konvikt« in letos je pa nakazalo to društvo za pirhe kot Ganglov kamen Din 400. »To so fantje, vsi od fare, vsi za Ganglom pojdejo.« — Današnji izkaz: Din 625; zadnjič izkaza-

nih Din 14.497; skupaj z današnjim izkazom: Din 15.122. Zopet nov dinarski tisočak prekoračen! Če bo darežljivost učiteljstva tako dosledno naraščala, bodo imeli učiteljski otroci kmalu svoj dom v Ljubljani. »Dom je najlepše, kar ima človek; doma je pokoj in jasno nebo s solncem podnevi, s sanjami ponoči.« (E. Gangl: »Beli rojaki«). — Jakob Dimnik, blagajnik.

— **Članarino za učiteljski konvikt za 1. 1924.** so plačali tovariši: Ferdo Juvanec, nadučitelj v Ljubljani, Din 10; Fran Kavčič, nadučitelj v pok. pri D. M. v Polju, Din 10; Vendelin Sadar, učitelj v Ljubljani, Din 10. — Strelci, naprej! — Jakob Dimnik, blagajnik.

— **g Društvo v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam v Ljubljani.** Občni zbor za poslovno leto 1923. se je izvršil 16. aprila 1924. Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da ima društvo 77 članov in da podpira 33 vdov, 9 sirot po očetu ter 5 sirot po očetu in materi. Društveno premoženje znaša 30.922.63 Din.

Književnost in umetnost.

— **Priporočamo vse spodaj navedene knjige v nabavo učiteljstvu in šolam, posebno pa šolarskim, vsem javnim ljudskim in društvenim ter učiteljskim-strokovnim knjižnicam. Vse tu navedene knjige se naročajo tudi lahko potom Učiteljske knjižarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica, šte. 6.**

Nove knjige in druge publikacije.

— **kpl Ljubezen in sovraštvo.** Moja pot preko cvetočih in krvavih poljan. Slike iz svetovne vojne. Spisal Rado Pavlič. Založila Učiteljska tiskarna. Cena trdo vezani knjigi 92 Din.

Ocene.

— **k Ljubezen in sovraštvo.** Spisal Rado Pavlič. Moja pot preko cvetočih in krvavih poljan. Slike iz svetovne vojne. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Str. 496. Cena trdo vezani knjigi 92.

Skrbno in z veliko marljivostjo sestavljena knjiga, ki je kakor namenoma izšla k desetletnici izbruh svetovne vojne, je razdeljena v dva dela in obsega 125 slik. Vsaka slika je sama zase zaokrožena celota, vendar pa le posamezni člen dolge verige. Delo je posvečeno Čehu Horaku, ki je bil pisatelj najboljši vojni tovariš, ki pa na žalost ni ušakal velikega dne naše Svobode. Posvetilo sledi kazalo z naslovi posameznih slik, na koncu sta dodana alfabetska seznama osebnih in krajevnih imen, ki so omenjena v knjigi. Lepo delo krasí 33 izvršnih fotografskih posnetkov.

Pisatelj, ki se je prvi dan mobilizacije moral ločiti od ljubljene družine in ki je tičal v vojaški suknji od propada Avstrije, popisuje v prvem delu, ki obsega četrtino obširne knjige, svoje doživljanje in opazovanja v ozadju, kjer je po srečnem naključju ostal celo prvo leto. V drugem delu pa nam slika dogodke, ki so se odigrali okoli njega na različnih frontah.

Kot rdeča nit se vije skozi vse delo njegovo trpljenje in duševni boj v avstrijsko uniformo oblečenega jugoslovenskega častnika, ki mora v boj proti tistim, h katerim ga vleče srce, in ki pričakuje rešitve iz suženjstva v propasti centralnih držav. Knjiga je slavospev Srbije in njenim neustrašenim borcem, o katerih je pisatelj prepričan, da bodo s hrabrostjo, ki so jo priznavali celo Nemci, rešili zasužnjene brate in združili vse jugoslovenske dežele pod belim orlom. Delo je, rekli bi, visoka pesem v slavo našim vrlim bratom iz zelene Bosne in kršne Hercegovine, s kruto silo od srbskega telesa odsekane delu, ki so ga avstrijski trinogi z vsemi peklenjskimi silami hoteli spraviti s sveta. Je pa tudi priznanje našim sotrpinom pod mačevo Avstrije, našim Čehom, zlasti njihovim odličnim sinovom, ki so služili v bosanskih polkih.

Romane slika pisatelj kot hrabre vojake, ki so se posebno v nekaterih odsekih z neverjetno žilavostjo branili. Celotno Italijanom priznava uspehe za skupno stvar, dasi njihove hrabrosti ne more preveč pohvaliti. Nemce nam predstavlja take, kakršni so bili v resnici, in navaja na različnih mestih nekaj njihovih barbarstev, izvrta-jočih iz brezmejnega sovraštva.

Da pripovedovanje ne bi bilo preveč dolgočasno in monotono, je vpletenih, zlasti v prvem delu, nekaj zanimivih ljubzenskih dogodbo, ki se čitajo kot kake anekdote in ki pričajo, kako je posegla bojna vihra tudi preko strelnih jarkov in razrabljala stroge predpise družbe in morale. Nekaj slik je posvečenih spominu pisateljevih bojnih tovarišev in prijateljev, ki so z njim vred trpeli in upali, od katerih pa mnogi niso čakali uresničenja svojih nad.

Pisatelj, idealista ki gre skozi realno življenje, navdaja širokogrudna ljubezen do žene, otrok, bratov in sester, očeta in matere, prijateljev in tovarišev, znank in neznanek, ki jih sreča na svoj poti, do narave, do planin, ki so lepe povsod, a najlepše doma, ljubezen do vsega, kar ga obdaja in želja, da bi ta ljubezen zavladala vse povsod in izpodrinila sovraštvo, ki rodi toliko gorja. Kljub vsemu je srečen, kamor pride, najsrečnejši pa je, ko se vrne zopet k svojim dragim, tem srečnejši, ker so se uresničile njegove sanje.

V zanimivo pisani knjigi bo vsakdo našel nekaj mest, ki ga bodo gotovo zanimala in ki bodo blizu njegovemu srcu. Ker se popisani dogodki vršijo večinoma na jugoslovanskih tleh, bi bilo želeli, da si vsak nabavi novo delo iz vojne literature.

Iz naše stanovske organizacije.

Pisarna strokovnega tajništva.

STROKOVNO TAJNIŠTVO našega poverjenstva posluje odslej stalno

in sicer ZA STRANKE vsak dan od 10.—12. in od 15.—17. ure, izven nedelj in praznikov. Tajništvo daje vsem organiziranim članom UJU in naprednim organizacijam informacije v stanovskih, šolsko-političnih, administrativnih in splošnih prosvetnih priložnostih. Za pisane informacije je priložiti znamke za odgovor.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLITIČNI OKRAJ LJUTOMER** zboruje v soboto, dne 3. maja t. l. v Apačah z začetkom ob pol 10. uri po sledečem dnevnem redu: 1. Odobritev zadnjega zapisnika. 2. Došli dopisi. 3. Poročilo o občnem zboru »Učiteljskega doma« v Mariboru in o seji širjega sosveta v Celju. 4. Razne stanovske in šolske zadeve. 5. Bijoški razvoj živalstva. Poroča tov. Ivanjšič. 6. Slučajnosti. Udeležba je obvezna! Odsotnost se mora opravičiti! — Pol ure pred zborovanjem, torej točno ob 9. uri se vrši odborova seja, katere se razen odbornikov naj udeležijo tudi njih namestniki in oba pregledovalca računov. Vse šolske voditelje prosim, da do takrat od vseh članov poberejo vsaj polletno članarino za tekoče leto in morebitne zastonke iz lanskega leta ter jih izroče društvu blagajniku! — Predsednik.

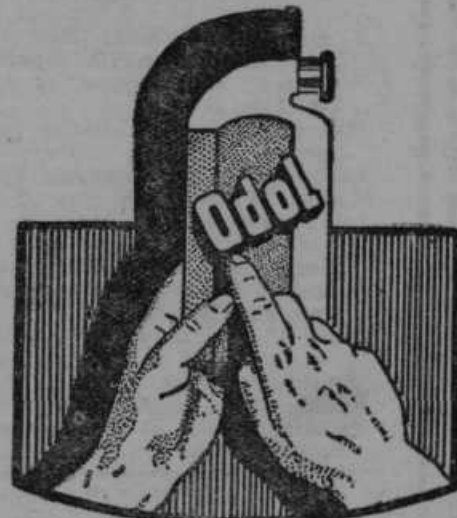
— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ** zboruje v soboto, dne 3. maja t. l. ob 10. uri v mali dvorani »Narodnega doma« v Mariboru. Dnevni red: 1. I. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo predsednika. 4. Predlogi. 5. »Produktivni zgodovinski pouk s posebnim ozirom na domači kraj«, obravnava tov. M. Vauda. — II. Ogledovanje mestnega muzeja mariborskega ob pol 2. uri popoldne pod strokovnim vodstvom. — III. Zvečer koncert ženskega zbora učiteljske v Götzovi dvorani. — Šolski voditelji se opozarjajo na odlok višjega šolskega sveta. Fink l. št. 31.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ** zboruje v soboto, 3. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v Sodražici. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Predavanje tov. Vrbiča: O čebeloreji. 3. Seja širjega sosveta pov. UJU v Celju, poroča A. Završnik. 4. Občni zbor društva. Zborovanje je velike važnosti radi našega društva samega, obenem pa informativno glede naše organizacije sploh, zato je udeležba obvezna, sicer opravičilo. Kosilo naročite pravočasno pri šolskem vodstvu v Sodražici. Zdravo!

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ** zboruje v soboto, dne 3. maja t. l. ob 8. uri v risalnici Mladike v Ptuj. Med običajnim dnevnim redom je poročilo predsednika o seji širjega sosveta UJU poverj. Ljubljana dne 17. aprila t. l. v Celju in predavanje tov. ravnatelja Drag. Humeke o rokotvornem pouku in knjigovezništvu. Pridite vsi točno. Odsotnost je opravičiti. — Odbor.

— **ŠMARSKO - ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v soboto, 3. maja ob 10. uri v Rogaški Slatini. Poleg običajnih točk občnega zbora sledijo poročila o zborovanju »Učiteljskega doma« v Mariboru in o seji širjega sosveta v Celju. Tovariš Verk predava o »Kmetijskem pouku« v osnovni šoli. Četrto ure pred zborovanjem vabim odbor k seji v šolo. — Predsednik.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ** zboruje dne 3. maja 1924 ob 9. uri predpoldne v ormoški oko-

Obdrži zdravo telo, za usta, zobe, grlo... ODOL rabi!

Misli boljše!